Dosarul nr. 3-3/25 (2-25002454-02-3-10012025)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

14 mai 2026 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Mîra Ghenadie
Judecători Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae
Grefier Goncear Violeta

examinând, în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ depusă de Sîrbul Andrei împotriva Autorității Naționale de Integritate privind contestarea actului administrativ,

A C O N S T A T A T :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 9 ianuarie 2025, Sîrbul Andrei a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate, solicitând anularea actului de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024, prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Sîrbul Andrei, în calitate de Primar al comunei Corjova, rnul Dubăsari.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, actul de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024 emis de Autoritatea Națională de Integritate este nelegal, netemeinic și urmează a fi anulat, întrucât concluziile inspectorului de integritate au fost formulate în lipsa unor probe suficiente și pertinente care să confirme existența raportului de persoană apropiată în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Reclamantul a susținut că autoritatea pârâtă a constatat în mod eronat existența unui conflict de interese pornind exclusiv de la presupunerea că persoana angajată în cadrul Primăriei comunei Corjova ar avea calitatea de concubină a sa, fără a administra însă probe concludente care să demonstreze întrunirea condițiilor prevăzute de lege pentru recunoașterea unei asemenea relații.

Potrivit reclamantului, simpla existență a unor fotografii comune, a unor informații provenite din spațiul public sau a altor circumstanțe indirecte nu este suficientă pentru a proba existența unei relații de concubinaj în accepțiunea legislației în vigoare.

În acest sens, reclamantul a invocat prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016, potrivit cărora noțiunea de „persoană apropiată” include, printre altele, concubinul sau concubina subiectului declarării. Totodată, acesta a evidențiat că legea conferă un conținut juridic determinat noțiunii de concubinaj, care presupune conviețuirea partenerilor pe o perioadă de cel puțin 183 de zile pe parcursul anului fiscal precedent, precum și deținerea, folosirea sau dispunerea în comun de unul sau mai multe bunuri. În opinia reclamantului, Autoritatea Națională de Integritate nu a prezentat niciun mijloc de probă apt să demonstreze existența cumulativă a acestor condiții legale și nici nu a stabilit în mod cert faptul conviețuirii cu persoana respectivă ori existența unui patrimoniu comun.

Reclamantul a mai susținut că autoritatea pârâtă nu a administrat probe directe și pertinente care să confirme existența unei relații de concubinaj între el și persoana vizată în actul de constatare, limitându-se la simple presupuneri și interpretări subiective ale unor circumstanțe de fapt. În aceste condiții, a apreciat că nu poate fi reținută existența unui interes personal derivat din raporturile cu o persoană apropiată și, respectiv, nu poate fi constatată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese. Prin urmare, reclamantul a considerat că actul de constatare contestat a fost emis cu încălcarea normelor materiale aplicabile și fără o bază probatorie suficientă, motiv pentru care a solicitat anularea acestuia ca fiind nefondat.

În drept, reclamantul își întemeiază acțiunea pe prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și pe prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) și art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Poziția pârâtului asupra acțiunii în contencios administrativ:

La 30 ianuarie 2025, Autoritatea Națională de Integritate a depus referință, prin care a susținut integral argumentele de fapt și de drept expuse în motivarea actului de constatare și a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Explicațiile participanților la proces prezentate în cadrul ședinței de judecată:

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul Autorității Naționale de Integritate, Urecheanu Valentina a pledat pentru respingerea acțiunii ca neîntemeiată, invocând argumentele și temeiurile expuse în referință.

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul Sîrbul Andrei, deși a fost legal citat, cu indicarea locului, datei și orei desfășurării ședinței, nu s-a prezentat, fără a invoca motive temeinic justificate. Astfel, în temeiul prevederilor art. 218 lit. c) și d) din Codul administrativ, Completul judiciar a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părții reclamante, care nu s-a prezentat în ședința de judecată și nu a justificat în mod obiectiv absența sa, dar care a fost reprezentată de avocat.

De altfel, examinarea cauzei în absența participanților la proces, în situația în care aceștia au fost legal citați și au avut posibilitatea efectivă de a-și exercita

drepturile procesuale, nu poate fi calificată drept o restrângere a dreptului la apărare sau a accesului liber la justiție. Dimpotrivă, cadrul normativ procesual oferă părților un ansamblu de garanții și pârghii legale, inclusiv dreptul de a depune explicații scrise, probe și cereri, care asigură valorificarea efectivă a drepturilor lor, chiar și în ipoteza neprezentării la ședința de judecată.

Aprecierea instanței de judecată:

Acțiunea în contencios administrativ depusă de Sîrbul Andrei este admisibilă, dar neîntemeiată, din motivele ce vor fi expuse în continuare de Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, „*anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod*”.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, „*legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept*”.

Conform art. 5 din Codul administrativ, „*activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea*”.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*”.

Conform art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, „*o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare)*”.

Din punct de vedere al felului acțiunii în contencios administrativ, reieșind din cerințele formulate, Completul de judecată apreciază că acțiunea înaintată de reclamantul Sîrbul Andrei reprezintă o acțiune în contestare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a), coroborate cu art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în

anularea, în tot sau în parte, a unui act administrativ individual, iar, în speță, reclamantul urmărește anularea actului de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024.

Conform art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, „*cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ*”.

În acord cu prevederile art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, „*acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel*”.

Conform art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), „*(1) Actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2)* ***pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău****, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta*”.

Astfel, ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, examinarea prezentei cauze ține de competența Curții de Apel Centru. Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantul Sîrbul Andrei cu respectarea competenței jurisdicționale.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, „*actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*”.

Articolul 11 alin. (1) din Codul administrativ, prescrie că „*actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel*”.

La caz, Completul judiciar atestă că actul administrativ individual, identificat prin actul de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024, reprezintă act administrativ defavorabil reclamantului.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, „*drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*”.

În accepţiunea art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*”.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere*”.

Din circumstanțele expuse în acțiunea de contencios administrativ este evidentă revendicarea încălcării drepturilor reclamantului Sîrbul Andrei prin activitate administrativă conform art. 20, 39 și 189 alin. (1) din Codul administrativ, or, reclamantului, care de fapt este destinatar al efectelor actului administrativ defavorabil contestat, nu-i poate fi aplicată regula acțiunii populare pentru a declara acțiunea inadmisibilă în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Articolul 163 lit. c) din Codul administrativ, prescrie că, „*procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată*”.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, „*până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă,* ***cu excepţiile prevăzute de lege***”.

Completul judiciar menționează că, prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, nu stipulează respectarea procedurii prealabile până la adresarea în instanța de judecată, astfel încât persoana supusă controlului poate contesta actul de constatare nemijlocit în instanţa judecătorească competentă pentru examinarea acţiunii în contencios administrativ.

Potrivit art. 209 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, stipulează că „*(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător*”.

Reieșind din prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, se reține că acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantul Sîrbul Andrei cu respectarea termenului legal de sesizare a instanței. Astfel, actul de constatare contestat a fost emis la 9 decembrie 2024, iar acțiunea a fost înaintată la 9 ianuarie 2025, respectiv în interiorul termenului prevăzut de lege.

Potrivit art. 211 alin. (2) din Codul administrativ, „*cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.*”.

Completul judiciar a stabilit că cererea de chemare în judecată a fost semnată de către însăși reclamantul Sîrbul Andrei (f.d. 3-4).

Astfel, coroborând prevederile legale citate anterior cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar concluzionează că reclamantul Sîrbul Andrei este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare

în instanță, precum și termenul de depunere a acțiunii. În plus, acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar. Prin urmare, la caz, nu există motive de inadmisibilitate pentru acțiunea formulată de reclamantul Sîrbul Andrei, conform prevederilor art. 207 alin. (2) din Codul administrativ.

Cu referire la fondul acțiunii.

În corespundere cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) și f) din Codul administrativ, „*examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;* ***f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e)***".

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (hot. *Hirro Balani v. Spaniei*, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, „*autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor*".

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces*".

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, „*instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege*".

În virtutea art. 93 din Codul administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, „*fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale*".

În sensul art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, „*în procedura în prima*

instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept".

Completul judiciar reiterează că obiect al prezentei acțiuni îl constituie verificarea legalității actului de constatare nr. nr. 184/04 din 9 decembrie 2024, prin care s-a decis:

„1. *Se constată că dl Sîrbul Andrei, primar al com. Corjova, r-nul Dubăsari, având interese personal rezultat din relația sa cu persoana apropiată, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin:*

Nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) şi (b), alin. (5) din Legea nr. 133/2016;

Nesoluţionarea conflictului de interese real în conformitate cu şi art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016;

Semnarea şi încheierea actelor juridice (potrivit celor sus indicate) în raport cu persoana apropiată.

2. *Se aduce la cunoștința dlui Sîrbul Andrei actul de constatare și se informează despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD 2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4*".

Pentru a decide astfel, autoritatea publică pârâtă a constatat că *„dl Sîrbul Andrei a emis în privința dnei Lebedinschi Elvira următoarele Dispoziții: Dispoziția nr.3 din 05.01.2024, cu privire la angajare, în funcția de dactelograf pe 0,5 unități și curier pe 0,5 unități, Dispoziția nr.12 din 30.01.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.20 din 27.02.2024, cu privire la muncă suplimentară, Dispoziția nr.19 din 27.02.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.21 din 28.02.2024, cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare, Dispoziția nr.27 din 06.03.2024, cu privire la acordarea premiului din economia de salariu, Dispoziția nr.37 din 27.03.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.46 din 19.04.2024, cu privire la acordarea concediului neplătit, Dispoziția nr.51 din 30.04.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.52 din 30.04.2024, cu privire la alocarea premiului unic cu ocazia sărbătorii de Paşti, Dispoziția nr.62 din 31.05.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.67 din 14.06.2024, cu privire la comisia de expertiză, Dispoziția nr.71 din 27.06.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.83 din 22.07.2024, cu privire la acordarea concediului anual plătit, Dispoziția nr.92 din 13.08.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.104 din 26.08.2024, cu privire la acordarea premiului din economia de salariu, Dispoziția nr.107 din 02.09.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.121 din 26.09.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, astfel a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul şi în termenul stabilit a conflictului de interese şi nesoluționarea acestuia prin abținere în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) şi (b), alin. (5) şi art. 14 alin. (2)-(4) din*

Legea nr. 133/2016 privind declararea averii şi intereselor personale, consumând conflictele de interese prin emiterea actelor administrative şi juridice potrivit celor descrise supra, în raport cu persoana apropiată Lebedinschi Elvira.

Cu titlu preliminar, Completul judiciar evidențiază că, în mod constant, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a menționat că persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (*Sekmadienis Ltd. v. Lituania*, 30 ianuarie 2018, § 65; *Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda* [MC], 27 iunie 2017, § 145).

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Legea cu privire la declararea averii și intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 (în vigoare la data relevantă speței), „*(2) Prezenta lege are drept scop instituirea măsurilor de prevenire şi de combatere a îmbogăţirii nejustificate, a conflictelor de interese, a stărilor de incompatibilitate, precum şi a încălcării regimului juridic al restricţiilor şi limitărilor.*

Conform art. 2 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016, „*În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni se definesc astfel:*

***conflict de interese** - situaţia în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparţială şi obiectivă a obligaţiilor şi responsabilităţilor ce îi revin potrivit legii;*

***interes personal** - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activităţile sale în calitate de persoană privată, din relaţiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice şi alţi agenţi economici, indiferent de tipul de proprietate, din relaţiile sau afiliaţiile sale cu organizaţii necomerciale, inclusiv cu partidele politice şi cu organizaţiile internaţionale;*

***persoană apropiată** – soţul/soţia, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreţinerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopţie cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătuşă) şi persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);*

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016, „*(1) Subiecţi ai declarării averii şi a intereselor personale sunt: persoanele care deţin funcţiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică.*

În concordanță cu art. 11 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016, „*În procesul îndeplinirii atribuţiilor lor de serviciu, subiecţii declarării sunt obligaţi să respecte următoarele principii generale de evitare a conflictelor de interese: a) servirea interesului public cu imparţialitate şi obiectivitate; b) asigurarea transparenţei şi a controlului public al activităţii; c) responsabilitatea individuală şi exemplul personal*”.

Potrivit art. 12 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6) și (10) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016, „*(1) Subiectul declarării se poate afla în conflicte de interese ce pot fi*

împărţite în următoarele categorii: a) conflict de interese potenţial; b) conflict de interese real; c) conflict de interese consumat.

(2) Conflictul de interese potenţial reprezintă situaţia în care interesele personale ale subiectului declarării ar putea conduce la apariţia unui conflict de interese real şi care se declară în condiţiile art. 4–7. Conducătorul ierarhic superior acordă consultanţă privind evitarea survenirii unui conflict real ca efect al celui potențial.

(3) Conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice şi juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: a) să informeze şeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

(5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese şi despre modul în care acesta influențează sau poate influenta îndeplinirea imparțială şi obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(6) Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ţinut conform anexei nr. 4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

(10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7)”.

În conformitate cu art. 14 alin. (1) - (3) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016, „*(1) Soluţionarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea şi aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. (2) Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate,*

după caz. (3) Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.".

Conform art. 5 din Legea cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), „*Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică şi prevenirea corupţiei prin realizarea controlului averii şi al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor*".

Potrivit art. 6 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcţii: a) exercitarea controlului averii şi al intereselor personale; b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; c) constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; d) cooperarea cu alte instituții, atât la nivel național cît și internațional; e) asigurarea bunei organizări a Autorității și administrarea activității de promovare a integrității subiecților declarării; f) alte funcții stabilite prin lege*".

În conformitate cu art. 7 alin. (2) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*(2) În domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea: a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; b) solicită conducerii organizaţiei publice sau a autorităţii responsabile de numirea în funcţie a subiectului declarării tragerea la răspundere disciplinară a persoanei care a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ori, după caz, dispunerea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia; d) soluționează conflictele de interese date în competența sa; e) supraveghează modul de soluționare a conflictelor de interese de către conducătorii organizațiilor publice; f) adresează instanţei de judecată cereri privind constatarea nulităţii absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe, sau a deciziei luate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, stabilită printr-un act de constatare definitiv; g) adresează o cerere instanţei de judecată de îndată ce a fost constatat conflictul de interese în vederea aplicării, ca măsură de asigurare, a suspendării, pe durata procesului, a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe, sau a deciziei luate; h) constată şi examinează cauzele contravenționale privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, date în competența sa, și, după caz, aplică sancțiuni conform Codului contravențional al Republicii Moldova; i) ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate*".

Potrivit art. 19 lit. a), b), c) și g) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*Inspectorii de integritate desfăşoară următoarele activităţi: a) primesc, colectează, centralizează şi procesează date şi informaţii cu privire la situația averilor deținute, a veniturilor dobândite și a cheltuielilor realizate de persoane în timpul deținerii mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică, de asemenea cu privire la incompatibilităţile şi conflictele de interese ale persoanelor care ocupă o funcţie publică sau de demnitate publică; b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; b[1]) participă la grupuri de lucru în cauzele cu un grad sporit de complexitate; c) efectuează controlul privind depunerea în termen a declaraţiilor de avere și interese personale de către subiecții declarării; d) constată diferenţele substanţiale, ținând cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării, în timpul deținerii mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, precum și în veniturile dobândite și cheltuielile realizate de acesta în aceeaşi perioadă; e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cu excepția celor prevăzute la art. 12 alin. (7) lit. l) din prezenta lege; g) emit procese-verbale și acte de constatare în condițiile legii; h) constată contravenţii, examinează cauze contravenţionale şi aplică sancţiuni contravenționale*”.

În acord cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 (în vigoare la data inițierii procedurii administrative), „*(1) Sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu, în cel mult două zile lucrătoare de la data înregistrării, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor*”.

Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*(1) În termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale*”.

În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*Persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul: a) să fie informată despre inițierea controlului prevăzut la art. 33; b) să fie asistată de un avocat sau un avocat stagiar; c) să ia cunoștință de sesizarea depersonalizată și de celelalte materiale ale controlului după finalizarea acestuia, însă până la emiterea actului de constatare; d) să prezinte date și informații suplimentare, pe care le consideră necesare, inclusiv evaluarea proprie a valorii reale a bunurilor; e) să conteste, în condițiile legii, actul de constatare emis de către inspectorul de integritate; f) să*

acorde acces inspectorului de integritate și evaluatorului contractat de Autoritate la bunurile supuse evaluării".

Potrivit art. 35 alin. (1) - (2^1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*(1) Actul de constatare va cuprinde următoarele: a) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului; b) partea descriptivă, care cuprinde poziția persoanei supuse controlului și constatările inspectorului; c) decizia luată; d) măsurile ce urmează a fi întreprinse de către organizația publică sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării; e) informația privind exercitarea căilor de atac. (2) Actul de constatare se emite prin publicarea acestuia pe pagina web oficială a Autorității. Inspectorul de integritate, în termen de 5 zile de la emiterea actului de constatare, îl transmite în formă scrisă persoanei supuse controlului și, după caz, organului de urmărire penală sau Serviciului Fiscal de Stat. (2^1) Pe pagina web oficială a Autorității se păstrează toate actele de constatare emise de inspectorii de integritate*".

Conform art. 37 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*(1) Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. (2) Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare făcută de președintele ori vicepreşedintele Autorității sau de inspectorul de integritate. Controlul din oficiu este inițiat în cazul prevăzut la art. 27 alin. (14), precum și în baza unor informații publice sau al unor sesizări anonime. Sesizarea privind efectuarea controlului din oficiu se distribuie conform art. 30, care se aplică în modul corespunzător. (3) După repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate inițiază verificarea prealabilă a acestora. (4) Prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)-(8), (12) și (13), ale art. 35 și 36 se aplică în modul corespunzător. (5) Controlul poate fi inițiat în termen de 3 ani de la data admiterii conflictului de interese, a încălcării restricției sau a limitării. În cazul stării de incompatibilitate, controlul poate fi inițiat pe toată perioada stării de incompatibilitate, precum și în termen de 3 ani de la data încetării incompatibilității. (6) Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se efectuează în cel mult 3 luni de la repartizarea sesizării. Ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreşedintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 6 luni*".

În conformitate cu art. 38 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*(1) În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor şi limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabileşte că: a) persoana supusă controlului nu a declarat şi nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese. (2) În cazul în care nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*”.

Potrivit art. 39 alin. (1), (2), (3), (5) și (7) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, „*(1) În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate: a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică; b) emite un act de constatare în care dispune, după caz, încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării și îi aplică acestuia interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. (2) Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. (3) Dacă actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea informează conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție /validarea mandatului a subiectului declarării cu privire la încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia. (5) La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public. (7) Prevederile secțiunii 1 din prezentul capitol cu privire la efectele actului de constatare se aplică în mod corespunzător actelor privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*”.

Cu întâietate, Completul de judecată specializat evidențiază faptul că legalitatea și temeinicia unui act administrativ vizează mai multe aspecte, printre care respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea întocmai a cadrului legal care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, în litigiile de contencios administrativ, instanța specializată are obligația

de a verifica legalitatea și temeinicia actului administrativ individual sub următoarele aspecte esențiale: exercitarea competenței legale de către autoritatea emitentă, respectarea procedurii prevăzute de lege pentru emiterea actului și conformitatea acestuia cu normele legale care vizează temeinicia actului.

După cum s-a arătat anterior, Autoritatea Națională de Integritate este competentă să exercite controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, astfel încât prima dimensiune a legalității actului administrativ contestat - respectarea competenței, nu este afectată de niciun viciu.

Referitor la respectarea procedurii stabilite de lege, Completul de judecată reține că procedura administrativă în cauză a fost inițiată în baza sesizării nr. 11530 din 25 septembrie 2024. Potrivit acestei sesizări, *„Primarul com. Corjova, r-nul Dubăsari la 05.01.2024, a emis Dispoziția nr.3 privind angajarea în cadrul entității a dnei Lebedinschi Elvira în funcția de dactelograf pe 0,5 unități și curier pe 0,5 unități. Dl Andrei Sîrbul, ar deține mai multe cetățenii fiind căsătorit cu dna Lebedinschi Elvira. Sa stabilit că, Lebedinschi Elvira este mama a doi copii minori, tatăl lor fiind indicat Lebedinschi Andrey, fără cetățenia Republicii Moldova, data de naştere fiind identică cu cea a primarului s. Corjova, Sîrbul Andrei.*

În speță, Completul de judecată atestă că autoritatea publică pârâtă a prezentat dovada repartizării aleatorii a sesizării prin intermediul sistemului informațional „SIA e-Integritate”, la data de 25 septembrie 2024 (f.d.a.1). Ulterior, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 142/04 din 15 octombrie 2024, a fost inițiată procedura de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Sîrbu ANdrei, Primar al com.Corjova, rnul Dubăsari (f.d.a.13-14).

În consecință, instanța de judecată constată că sesizarea a fost repartizată și controlul a fost inițiat cu respectarea principiului distribuirii aleatorii, în conformitate cu prevederile art. 30, 31 și 37 din Legea nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate, în vigoare la data declanșării procedurii de control.

Prin scrisoarea cu nr. de ieșire 04-04/8790 din 15 octombrie 2024, remisă prin intermediul pștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică al inspectorului de integritate principal, Răileanu Maria, domnul Sîrbul Andrei a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, precum și despre drepturile procesuale de care beneficiază, în temeiul art. 32 din Legea nr. 132/2016 (f.d.a.16-18).

Prin urmare, în speța de față, având în vedere dispozițiile legale menționate și apreciind în mod coroborat probele și circumstanțele reținute anterior, Completul de judecată conchide că Autoritatea Națională de Integritate a respectat procedura de inițiere și desfășurare a controlului privind regimul juridic al conflictelor de interese în cazul reclamantului Sîrbul Andrei, în calitate de Primar al comunei Corjova, rnul Dubăsari.

În continuare, examinând legalitatea materială a actului de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024, Completul de judecată constată că, reclamantul Sîrbul Andrei

deține mandatul de primar al satului Corjova, rnul Dubăsari. Prin urmare, acesta deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

La 15 octombrie 2024, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 142/04 în privința domnului Sîrbul Andrei, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-04/8790 din 15 octombrie 2024, domnul Sîrbul Andrei a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

La 27 septembrie 2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrat cu nr. 11677, răspunsul Primăriei com. Corjova, r-nul Dubăsari prin care se atestă că dl Sîrbul Andrei a emis în privința dnei Lebedinschi Elvira următoarele Dispoziții: Dispoziția nr.3 din 05.01.2024, cu privire la angajare, în funcția de dactelograf pe 0,5 unități şi curier pe 0,5 unități, Dispoziția nr.12 din 30.01.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.20 din 27.02.2024, cu privire la muncă suplimentară, Dispoziția nr.19 din 27.02.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanţă, Dispoziția nr.21 din 28.02.2024, cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare, Dispoziția nr.27 din 06.03.2024, cu privire la acordarea premiului din economia de salariu, Dispoziția nr.37 din 27.03.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.46 din 19.04.2024, cu privire la acordarea concediului neplătit, Dispoziția nr.51 din 30.04.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.52 din 30.04.2024, cu privire la alocarea premiului unic cu ocazia sărbătorii de Paşti, Dispoziția nr.62 din 31.05.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.67 din 14.06.2024, cu privire la comisia de expertiză, Dispoziția nr.71 din 27.06.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.83 din 22.07.2024, cu privire la acordarea concediului anual plătit, Dispoziția nr.92 din 13.08.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.104 din 26.08.2024, cu privire la acordarea premiului din economia de salariu, Dispoziția nr.107 din 02.09.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.121 din 26.09.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță (f.d.a.35-53).

Potrivit răspunsului Inspectoratului de Poliție Dubăsari cu nr.12153 din 10.10.2024, dl Sîrbul Andrei - Primar al s. Corjova, r-nul Dubăsari, locuieşte pe adresa or.Dubăsari, str.Nesterova, 9, împreună cu soția Lebedinschi Elvira a.n. 28.05.1986 și au la întreținere doi copii minori.

Potrivit informației din spațiul public, atât domnul Sîrbul Andrei cât și dna Lebedinschi Elvira, au publicat mai multe fotografii comune din care rezultă relația

apropiată a acestora.

Conform fişei din Registrul de Stat al Populației dl Sîrbul Andrei Tudor este născut la 25.03.1982, iar potrivit informației remise în adresa Autorității înregistrată cu nr.12949 din 30.10.2024, care conține anexa sub forma copiei „paşaportului cetățeanului autorităților autoproclamate din stânga Nistrului, eliberat pe numele dlui Lebedinschi Andrei Fiodor, domiciliat în or.Dubăsari, conform căruia data naşterii 25.03.1982 şi fotografia coincide cu cea a dlui Sîrbul Andrei, primar al com. Corjova, r-nul Dubăsari.

La 28 octombrie 2024, prin scrisoarea ANI cu nr. 04-04/9321, dlui Sîrbul Andrei i-a fost solicitat punctul de vedere asupra obiectului controlului.

În consecință, deși dl Sîrbul Andrei a recepționat informarea privind inițierea controlului în privința sa şi solicitarea de a prezenta punctul de vedere la 18 noiembrie 2024, până la momentul întocmirii actului de constatare dl Sîrbul Andrei nu şi-a prezentat punctul de vedere față de obiectul controlului.

Astfel, în rezultatul examinării materialelor deținute Autoritatea Națională de Integritate a constatat faptul că, dl Sîrbul Andrei a emis în privința dnei Lebedinschi Elvira următoarele Dispoziții: Dispoziția nr.3 din 05.01.2024, cu privire la angajare, în funcția de dactelograf pe 0,5 unități și curier pe 0,5 unități, Dispoziția nr.12 din 30.01.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.20 din 27.02.2024, cu privire la muncă suplimentară, Dispoziția nr.19 din 27.02.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.21 din 28.02.2024, cu privire la atribuirea treptei, clasei şi coeficientului de salarizare, Dispoziția nr.27 din 06.03.2024, cu privire la acordarea premiului din economia de salariu, Dispoziția nr.37 din 27.03.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.46 din 19.04.2024, cu privire la acordarea concediului neplătit, Dispoziția nr.51 din 30.04.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.52 din 30.04.2024, cu privire la alocarea premiului unic cu ocazia sărbătorii de Paşti, Dispoziția nr.62 din 31.05.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.67 din 14.06.2024, cu privire la comisia de expertiză, Dispoziția nr.71 din 27.06.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.83 din 22.07.2024, cu privire la acordarea concediului anual plătit, Dispoziția nr.92 din 13.08.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.104 din 26.08.2024, cu privire la acordarea premiului din economia de salariu, Dispoziția nr.107 din 02.09.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, Dispoziția nr.121 din 26.09.2024, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, astfel a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul şi în termenul stabilit a conflictului de interese şi nesoluționarea acestuia prin abținere în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) şi (b), alin. (5) şi art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii şi intereselor personale, consumând conflictele de interese prin emiterea actelor administrative și juridice potrivit celor descrise supra, în raport cu persoana apropiată Lebedinschi Elvira.

În această ordine de idei, Completul judiciar reține că, regimul juridic al conflictelor de interese este reglementat în mod expres de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, care instituie obligații clare și imperative în sarcina subiectului declarării.

Astfel, potrivit art. 12 alin. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 133/2016, *în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării acestuia, despre conflictul de interese în care se află; să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terţe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcţiei publice sau de demnitate publică pînă la soluţionarea conflictului de interese.*

Conform alin. (5) al aceluiași articol, *informarea privind apariția conflictului de interese real trebuie realizată anterior rezolvării cererii/demersului, emiterii actului administrativ, încheierii actului juridic ori participării la luarea deciziei şi se materializează într-o declarație scrisă, care trebuie să cuprindă date referitoare la natura conflictului de interese şi la modul în care acesta influențează sau poate influența exercitarea imparțială şi obiectivă a mandatului sau funcției.*

În sensul art. 12 alin. (10) din aceeași lege, *conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării care, cu încălcarea prevederilor alin. (4) şi (7), soluționează o cerere sau un demers, emite un act administrativ, încheie direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic sau participă la luarea unei decizii în exercitarea mandatului sau funcției.*

De asemenea, potrivit art. 14 alin. (2) și (3) din Legea nr. 133/2016, *conflictul de interese real se soluționează, după caz, de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, iar până la soluționarea acestuia, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni în cauza respectivă, cu excepția abținerii.*

Prin urmare, analizând normele legale incidente în coroborare cu statutul juridic al reclamantului, Completul de judecată reține că, în temeiul art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, Sîrbul Andrei, în calitate de Primar al comunei Corjova, rnul Dubăsari, avea obligația legală de a informa Autoritatea Națională de Integritate despre orice situație de conflict de interese real în care se afla, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării acesteia.

Această obligație are caracter imperativ și este instituită în considerarea funcției publice exercitate.

Totodată, din interpretarea sistemică a art. 12 alin. (4), (5) și (7), precum și a art. 14 din Legea nr. 133/2016, rezultă că reclamantul era ținut nu doar să comunice existența conflictului de interese în termenul legal, ci și să se abțină de la orice acțiune ce ar fi putut conduce la soluționarea cererii, emiterea actului administrativ ori încheierea actului juridic până la soluționarea formală a conflictului de interese.

În raport cu circumstanțele de fapt reținute și cu dispozițiile legale incidente, Completul de judecată concluzionează că reclamantul Sîrbul Andrei nu a respectat regimul juridic al conflictelor de interese instituit de Legea nr. 133/2016. Astfel, deși reclamantul, Sîrbul Andrei nu a întreprins careva acțiuni pentru a evita admiterea unui conflict de interese.

În acest context, Completul de judecată apreciază în mod critic alegațiile reclamantului potrivit cărora Autoritatea Națională de Integritate nu ar fi administrat probe suficiente pentru a demonstra existența raportului de persoană apropiată dintre acesta și dna Lebedinschi Elvira. Or, contrar susținerilor reclamantului, materialele acumulate în cadrul procedurii de control relevă un ansamblu coerent și concordant de probe care, apreciate în coroborare, confirmă existența unei relații personale apropiate între persoanele vizate.

Astfel, inspectorul de integritate nu și-a întemeiat concluziile exclusiv pe informații din spațiul public sau pe simple presupuneri, ci a valorificat date oficiale obținute de la autorități publice competente. În particular, din răspunsul Inspectoratului de Poliție Dubăsari rezultă că Sîrbul Andrei locuiește împreună cu Lebedinschi Elvira și cu cei doi copii minori ai acesteia. Totodată, informațiile acumulate în cadrul controlului relevă existența unei gospodării comune și a unei relații stabile între cei doi, aspecte care nu au fost dezmințite prin probe contrare de către reclamant.

Mai mult, în cadrul procedurii administrative au fost identificate informații suplimentare privind utilizarea de către reclamant a identității „Lebedinschi Andrei”, inclusiv documente oficiale și date de identificare care coincid cu datele personale ale acestuia, circumstanțe care au fost apreciate de inspectorul de integritate împreună cu celelalte probe administrate. De asemenea, din informațiile publice examinate de autoritate rezultă existența unor fotografii și manifestări publice care indică o relație de familie între reclamant și persoana vizată.

Completul judiciar subliniază că, în materia controlului conflictelor de interese, existența raportului de persoană apropiată poate fi stabilită prin orice mijloc de probă pertinent și concludent, instanța nefiind limitată exclusiv la prezentarea unui certificat de căsătorie sau a altui act formal. Importantă este stabilirea existenței reale a unei relații care generează un interes personal apt să influențeze exercitarea imparțială a atribuțiilor de serviciu.

Or, reclamantul, deși a fost informat despre inițierea controlului, despre drepturile sale procesuale și despre posibilitatea de a prezenta explicații sau probe care să infirme constatările inspectorului de integritate, nu a prezentat niciun punct de vedere și nu a depus niciun mijloc de probă care să combată circumstanțele reținute de autoritatea pârâtă. În aceste condiții, simpla contestare formală a concluziilor inspectorului, fără prezentarea unor elemente obiective capabile să răstoarne constatările rezultate din probele administrate, nu poate fi apreciată ca suficientă pentru a demonstra nelegalitatea actului contestat.

De asemenea, chiar și prin prisma argumentației expuse în cererea de chemare în judecată, reclamantul nu contestă emiterea dispozițiilor individuale în privința dnei Lebedinschi Elvira și nici faptul că acestea au vizat angajarea, salarizarea, acordarea sporurilor, premiilor și concediilor acesteia. În realitate, criticile formulate se limitează la negarea existenței raportului de persoană apropiată, fără a combate în mod efectiv probatoriul administrat de Autoritatea Națională de Integritate.

Prin urmare, Completul de judecată reține că autoritatea publică pârâtă a dispus de suficiente elemente factuale și juridice pentru a concluziona că între reclamant și dna Lebedinschi Elvira exista un raport de persoană apropiată în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, iar emiterea repetată a actelor administrative individuale în privința acesteia, în lipsa declarării și soluționării conflictului de interese, justifică pe deplin concluzia privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare atunci când subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere, să emită un act administrativ, să încheie un act juridic ori să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane juridice cu care are relații patrimoniale ori de altă natură, iar aceste interese influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției. Totodată, art. 12 alin. (4) lit. a) și b) din aceeași lege obligă subiectul declarării să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la constatare, și să nu rezolve cererea, să nu emită actul, să nu încheie actul juridic și să nu participe la luarea deciziei până la soluționarea conflictului. Or, reclamantul nu a demonstrat că aceste obligații au fost executate în modul cerut de lege.

În altă ordine de idei, Completul judiciar conchide că nu poate fi reținut argumentul reclamantului privind lipsa motivării actului administrativ. Potrivit art. 31 și art. 118 din Codul administrativ, actul administrativ individual trebuie să fie motivat, iar motivarea trebuie să cuprindă considerentele de fapt și de drept care justifică soluția adoptată.

La caz, actul de constatare nu se limitează la afirmații generale, ci expune cronologic La caz, actul de constatare nu se limitează la afirmații generale, ci expune cronologic sesizarea care a stat la baza inițierii controlului, repartizarea aleatorie a acesteia, emiterea procesului-verbal de inițiere a controlului, informarea reclamantului despre declanșarea procedurii administrative și despre drepturile sale procesuale, solicitările de informații adresate autorităților competente, răspunsurile recepționate de la Primăria comunei Corjova și Inspectoratul de Poliție Dubăsari, informațiile obținute din Registrul de Stat al Populației, datele și documentele examinate în cadrul controlului, inclusiv fotografiile și informațiile din spațiul public, lipsa prezentării unui punct de vedere din partea reclamantului, constatările de fapt referitoare la relația dintre reclamant și dna Lebedinschi Elvira, actele administrative emise de reclamant în privința acesteia, precum și analiza normelor juridice aplicabile și motivele pentru care autoritatea a concluzionat asupra existenței unui conflict de interese real și

consumat, a nedeclarării acestuia și a nesoluționării conflictului de interese prin abținere. Astfel, actul administrativ contestat conține atât fundamentul factual, cât și fundamentul juridic al soluției adoptate, permițând verificarea deplină a legalității și temeiniciei sale.

Prin urmare, raționamentul autorității este identificabil, verificabil și suficient de clar, iar dezacordul reclamantului cu soluția adoptată nu echivalează cu lipsa motivării.

În lumina celor expuse, Completul judiciar va reitera că, în cuprinsul actului analizat este detaliată fiecare acțiune a inspectorului cu trimiterile de rigoare la norma legală respectivă, la fel motivarea cuprinde detalierea investigațiilor realizate de inspector, analiza opiniilor persoanelor implicate în procesul de investigare, cât și a subiectului verificării.

Prin urmare, Completul de judecată conchide că alegațiile reclamantului au caracter preponderent declarativ și urmăresc reinterpretarea circumstanțelor de fapt deja examinate în procedura administrativă, fără a răsturna constatările esențiale ale autorității pârâte. Din materialele dosarului rezultă că reclamantul, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale și exercitând funcția de primar al comunei Corjova, r-nul Dubăsari, a avut un interes personal derivat din relațiile sale cu persoana apropiată în privința căreia a emis și semnat multiple acte administrative individuale privind angajarea, acordarea sporurilor pentru performanță, atribuirea treptei și clasei de salarizare, acordarea premiilor, aprobarea muncii suplimentare, acordarea concediului anual plătit și a altor beneficii de serviciu. Totodată, reclamantul a participat nemijlocit la emiterea și adoptarea acestor acte administrative, exercitând atribuțiile funcției publice în raport cu persoana apropiată, fără a informa Autoritatea Națională de Integritate despre existența conflictului de interese real și fără a întreprinde măsurile necesare pentru soluționarea acestuia în condițiile art. 12 și art. 14 din Legea nr. 133/2016. În aceste circumstanțe, reclamantul nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese în termenul și modul prevăzut de lege, continuând să emită acte administrative în privința persoanei apropiate, fapt care justifică pe deplin concluzia Autorității Naționale de Integritate privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese și confirmă legalitatea actului de constatare contestat.

Completul judiciar subliniază că regimul juridic al conflictelor de interese are un caracter preventiv, fiind orientat nu doar spre sancționarea unor situații de favorizare efectivă, ci și spre prevenirea oricărei aparențe rezonabile de influență personală asupra exercitării atribuțiilor de serviciu. În acest sens, afectarea interesului public nu presupune demonstrarea existenței unui beneficiu material concret sau a unei intenții directe de favorizare, ci este suficient ca împrejurările obiective, cum este relația de concubinaj reținută de Autoritatea Națională de Integritate dintre primar și persoana angajată, să fie de natură să creeze, în mod rezonabil, percepția unei posibile preferințe sau influențe în procesul de luare a deciziilor administrative. Prin urmare, lipsa declarării conflictului de interese în asemenea circumstanțe este de natură să

compromită exigențele de transparență, imparțialitate și integritate impuse persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, chiar și în absența probării unui avantaj patrimonial efectiv sau a unor consecințe materiale directe.

Urmare a celor relatate, Completul judiciar evidențiază că, inspectorul de integritate la emiterea actului de constatare, a ținut cont de scopul Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, așa cum acesta a fost identificat de legiuitor în art. 1 alin. (2) – „*instituirea măsurilor de prevenire şi de combatere a îmbogăţirii nejustificate, a conflictelor de interese, a stărilor de incompatibilitate, precum și a încălcării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor*”.

Completul de judecată reiterează că reclamantul Sîrbul Andrei nu a prezentat probe pertinente care să combată constatările reținute de inspectorul de integritate în actul de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024. Argumentele invocate de reclamant se limitează la simple afirmații și interpretări subiective, fără susținere factuală ori normativă solidă, astfel încât nu pot fundamenta anularea actului administrativ contestat.

În continuare, Completul judiciar reține că, potrivit art. 29 din Codul administrativ, „*orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit*”.

În acest context, aplicarea corectă a principiului proporționalității de către instanțele de jurisdicție administrativă, inclusiv valorificarea corespunzătoare a testului proporționalității, poate avea un impact major asupra garantării ordinii de drept și a consolidării statului de drept în activitatea desfășurată de subiecții puterii publice.

Din punct de vedere conceptual, proporționalitatea acțiunilor administrative, mai ales în cazul emiterii unui act administrativ individual, presupune obligația autorităților publice de a nu aduce atingere drepturilor cetățeanului decât în condițiile expres prevăzute de lege, într-un mod echilibrat și justificat, doar atunci când este impus de interesul public, fără a afecta esența drepturilor subiective. Este admisibilă o ingerință în drepturile omului prin activitate administrativă, însă doar în măsura în care aceasta este proporțională cu scopul legitim urmărit, fiind adecvată, necesară și rezonabilă.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în activitatea sa de elaborare a jurisprudenței constituționale, propune și dezvoltă constant conceptul de legalitate și proporționalitate, statuând că exercitarea drepturilor și libertăților nu poate fi supusă restricțiilor, cu excepția celor prevăzute de lege, care urmăresc unul sau mai multe

scopuri legitime prevăzute de Constituție, fiind necesare și proporționale cu situația în care se aplică măsura (HCC nr. 5 din 25 februarie 2020, §94).

Completul judiciar specializat reține că principiul proporționalității constituie un element esențial în aplicarea principiului legalității activității administrative. Controlul judiciar efectiv presupune obligația instanței de contencios administrativ de a verifica dacă autoritățile publice au respectat această cerință fundamentală. Prin urmare, fiecare act administrativ emis de o autoritate publică trebuie să includă o analiză a proporționalității măsurii dispuse. Respectarea acestui principiu constituie o obligație legală a autorităților administrative.

În acest sens, Completul de judecată evidențiază opinia Curții Constituționale referitoare la jurisprudența CtEDO, conform pct. 27 din Decizia nr. 143 din 16 decembrie 2019, potrivit căreia persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență sporită în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să își asume riscurile inerente acesteia. Or, Sîrbul Andrei, în calitate Primar al com.Corjova, conștientizează consecințele care survin în cazul încălcării prevederilor referitoare la regimul juridic al conflictului de interese.

Completul judiciar constată că actul de constatare contestat întrunește exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate, or, ingerința produsă în drepturile reclamantului este una prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este proporțională cu circumstanțele concrete ale cauzei.

Mai mult decât atât, Completul judiciar relevă că actul de constatare contestat nu a avut ca efect aplicarea unei sancțiuni patrimoniale sau disciplinare directe în privința reclamantului și nici nu a generat, prin el însuși, încetarea mandatului ori restrângerea exercitării funcției deținute. Actul respectiv se limitează la constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese și la consemnarea circumstanțelor de fapt și de drept reținute de inspectorul de integritate în exercitarea atribuțiilor sale legale.

Prin urmare, consecințele juridice ale actului sunt circumscrise scopului legitim de asigurare a integrității în exercitarea funcțiilor publice și de informare a autorităților competente cu privire la încălcările constatate, fără a institui, în mod direct, măsuri excesive sau disproporționate în raport cu reclamantul. În aceste condiții, ingerința în sfera drepturilor sale nu depășește ceea ce este necesar într-o societate democratică pentru protejarea interesului public privind transparența, imparțialitatea și integritatea în exercitarea funcțiilor publice.

În contextul celor expuse, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că actul de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024, emis de Autoritatea Naţională de Integritate, este legal şi întemeiat. Or, de către autoritatea publică pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ, actul este emis de către un organ competent şi în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speţei. Instanţa nu a constatat admiterea a cărorva abateri de lege la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privinţa reclamantului Sîrbul Andrei, legalitatea acestuia nefiind

pusă la îndoială de către instanţa de judecată, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității şi al egalității de tratament - ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

Față de cele reținute în prezenta hotărâre, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide că acțiunea înaintată de reclamantul Sîrbul Andrei împotriva Autorității Naționale de Integritate, având ca obiect anularea actului de constatare nr. 184/04 din 9 decembrie 2024, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă integral.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Acțiunea în în contencios administrativ depusă de Sîrbul Andrei împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea Actului de constatare nr.184/04 din 9 decembrie 2024, *se respinge ca neîntemeiată*.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni.

Președintele completului,
judecător Mîra Ghenadie

Judecători Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae